

طرح شاخص مدیران خرید بهمن ۱۴۰۰

مرکز پژوهش‌های اتاق ایران

مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی و پایش اصل ۴۴

شاخص صنعت – دوره چهل و یکم

- ✓ براساس داده‌های به دست آمده از بنگاه‌های بخش صنعت، شاخص مدیران خرید صنعت در بهمن‌ماه عدد ۵۱/۵۰ به دست آمده است. در بهمن ماه در میان مؤلفه‌های اصلی شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان و موجودی مواد اولیه عدد زیر ۵۰ را به ثبت رسانده‌اند.
- ✓ شاخص مقدار تولید محصولات در بهمن‌ماه (۵۰/۵۷) تقریباً مشابه دی ماه بوده است همچنان یکی از کمترین مقادیر خود طی ۵ ماه اخیر از مردادماه را دارد و سطح پایین تقاضای مشتریان باعث کاهش تولیدات بخش صنعت است.
- ✓ شاخص موجودی مواد اولیه در بهمن ماه (۴۸/۸۶) نسبت به ماه قبل اندکی بیشتر است اما همچنان بیش از نیمی از فعالان بخش صنعت با کمبود مواد اولیه روبرو هستند. نابسامانی نرخ ارز و کمبود نقدینگی، باعث شده تا اکثر صنایع با کمبود مواد اولیه روبرو باشند.
- ✓ شاخص میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی (۵۱/۷۵) طی ۶ ماه اخیر به یکی از کمترین مقادیر خود رسیده است. یکی از معضلاتی که فعالان اقتصادی در برخی صنایع با آن روبرو هستند، کمبود نیروی انسانی و عدم تمایل نیروی کار به اشتغال در خطوط تولید است.
- ✓ شاخص موجودی محصول نهایی در انبار (۵۳/۸۰) اندکی نسبت به ماه قبل افزایش داشته و طی ۴ ماه اخیر به بیشترین مقدار خود رسیده، با ادامه روند کاهش تقاضا و کاهش شاخص میزان فروش در نتیجه پیشی گرفتن تولید از عرضه، موجودی کالاها در انبارها افزایش یافته است که افزایش شاخص (۵۹/۸۴) سرعت انجام و تحویل سفارش نیز ناشی از همین موضوع است.

شاخص کل اقتصاد – دوره بیست و نهم

- ✓ شاخص مدیران خرید کل اقتصاد ایران در بهمن ۵۱/۵۵ به دست آمده است و به بیشترین نرخ ۴ ماهه اخیر رسیده است. در این ماه به غیر از میزان سفارشات مشتریان و موجودی مواد اولیه سایر مؤلفه‌های اصلی بالای ۵۰ ثبت شده‌اند.
- ✓ شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان (۴۷/۹۰) در بهمن‌ماه بیشتر از دی‌ماه است اما برای چهارمین ماه پیاپی همچنان زیر ۵۰ است. بسیاری از فعالیت‌های کسب و کار به دلیل سردرگمی مشتریان در مورد نوسانات نرخ ارز متأثر از فضای توافقات سیاسی کشور با کاهش تقاضا همراه بوده است.
- ✓ شاخص موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده (۴۷/۲۹) در بهمن‌ماه نسبت به دی بیشتر شده اما این شاخص برای پنجمین ماه پیاپی و به دلیل کمبود نقدینگی و ناطمینانی نرخ ارز و تصمیمات سیاسی، در همه بخش‌های اقتصادی زیر ۵۰ است.
- ✓ شاخص قیمت خرید مواد اولیه یا لوازم خریداری شده (۷۳/۶۵) در بهمن‌ماه به کمترین عدد ۱۳ ماه اخیر رسیده است. کاهش قیمت ارز باعث کمتر شدن شتاب افزایش شدید قیمت‌ها که طی ماه‌های اخیر فشار زیادی را به تولیدکنندگان وارد کرده بود، شده است.
- ✓ شاخص قیمت فروش محصولات تولید شده یا خدمات ارائه شده (۵۴/۳۷) نسبت به ماه قبل (۵۸/۲۵) کاهش داشته طی ۲۲ ماه اخیر از فروردین ۹۹ به کمترین مقدار رسیده است. کاهش تقاضای مشتریان و کاهش نرخ ارز از دلایل اصلی این کاهش در قیمت فروش است.

شاخص مدیران خرید کل اقتصاد

آخرین داده‌های موسسه IHS از شاخص ترکیبی PMI در منطقه یورو در ماه فوریه عدد ۵۵/۸ (ژانویه ۵۲/۳) را نشان می‌دهد که به بیشترین مقدار ۵ ماهه خود رسیده و شاخص فعالیت‌های بخش خدمات (۵۵/۸) به بیشترین مقدار ۳ ماهه و شاخص تولید صنعت نیز (۵۵/۶) به بیشترین مقدار ۵ ماهه خود رسیده است. رشد فعالیت تجاری منطقه یورو در ماه فوریه با کاهش اقدامات کووید ۱۹ به شدت افزایش یافت و رشد انتظارات آینده، سفارشات جدید و اشتغال بهبود یافت. رشد در بخش خدمات نیز بهبود یافت، اگرچه تولیدکنندگان نیز افزایش تولید را در نتیجه افزایش تقاضا و و تنگناهای عرضه کمتر گزارش کردند. با این حال، در حالیکه کاهش تأخیر در عرضه به کاهش تورم هزینه مواد اولیه خام کمک کرد، فشارهای مدام هزینه‌ای ناشی از افزایش دستمزد و قبوض انرژی منجر به شدیدترین افزایش متوسط قیمت کالاها و خدمات در تاریخ نظرسنجی PMI شد. براساس کشورها فعالیت‌های تجاری در فرانسه به بالاترین میزان از ژوئن و در آلمان به بالاترین سریعترین سطح از اوت گذشته رسید. بقیه منطقه همچنان با عقب ماندگی مواجه بودند.

طبق نظرسنجی انجام شده از بنگاه‌های اقتصادی کشور، شاخص مدیران خرید (تعدیل فصلی نشده) برای کل اقتصاد ایران در بهمن ۵۱/۵۵ به دست آمده و شاخص کل به بیشترین نرخ ۴ ماهه اخیر رسیده است. در این ماه به غیر از میزان سفارشات مشتریان و موجودی مواد اولیه سایر مؤلفه‌های اصلی بالای ۵۰ ثبت شده‌اند. در بهمن ماه اکثر فعالان اقتصادی در بخش ساختمان وضعیت را بدتر از ماه قبل ارزیابی کرده‌اند.

➤ شاخص میزان فعالیت‌های کسب و کار در بهمن ماه (۵۵/۷۰) نسبت به دی ماه افزایش داشته و افزایش این شاخص بیشتر ناشی از بهبود فعالیت‌ها در بخش خدمات و کشاورزی است که البته به دنبال کاهش شدیدی بود که در ماه قبل داشتند.

➤ شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان (۴۷/۹۰) در بهمن ماه بیشتر از دی ماه است اما برای چهارمین ماه پیاپی همچنان زیر ۵۰ است. بسیاری از فعالیت‌های کسب و کار به دلیل سردرگمی مشتریان در مورد نوسانات نرخ ارز متأثر از فضای توافقات سیاسی کشور با کاهش تقاضا همراه بوده است.

➤ شاخص موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده (۴۷/۲۹) در بهمن ماه نسبت به دی بیشتر شده اما این شاخص برای پنجمین ماه پیاپی و به دلیل کمبود نقدینگی و نااطمینانی نرخ ارز و تصمیمات سیاسی، در همه بخش‌های اقتصادی زیر ۵۰ بوده است.

➤ شاخص قیمت خرید مواد اولیه یا لوازم خریداری شده (۷۳/۶۵) در بهمن ماه به کمترین عدد ۱۳ ماه اخیر رسیده است. کاهش قیمت ارز باعث کمتر شدن شتاب افزایش شدید قیمت‌ها که طی ماه‌های اخیر فشار زیادی را به تولیدکنندگان وارد کرده بود، شده است. شاخص قیمت فروش محصولات تولید شده یا خدمات ارائه شده (۵۴/۳۷) نسبت به ماه قبل (۵۸/۲۵) کاهش داشته و طی ۲۲ ماه اخیر از فروردین ۹۹ به کمترین مقدار خود رسیده است. کاهش تقاضای مشتریان و کاهش نرخ ارز از دلایل اصلی این کاهش در قیمت فروش است. براساس آخرین گزارش مرکز آمار ایران نرخ تورم نقطه‌ای ۳۵/۴ درصد می‌باشد که نسبت به ماه قبل ۰/۵ واحد درصد کاهش داشته است.

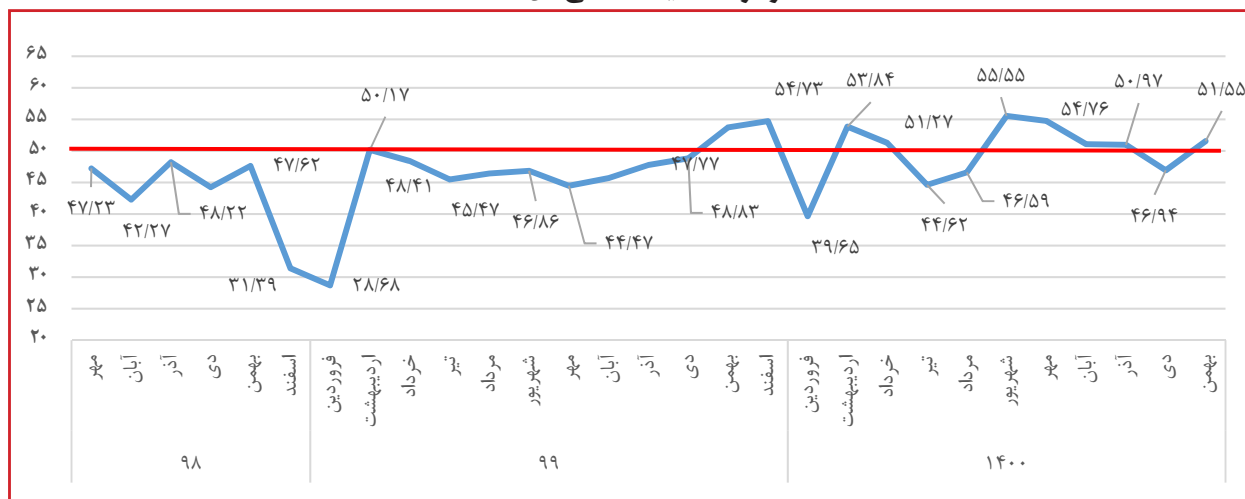
➤ انتظارات در ارتباط با میزان فعالیت اقتصادی در ماه آینده (۶۱/۷۷) طی ۴ ماه گذشته به بیشترین مقدار خود رسیده است که خوشبینی فعالان اقتصادی به بهبود در کسب و کارها در اسفندماه را بعد از مذاکرات نشان می‌دهد.

به طور کلی براساس نظرسنجی انجام شده از فعالان اقتصادی در بهمن، امید به تأثیر مثبت گشایش سیاسی در بهبود فعالیت اقتصادی باعث انتظارات مثبت کسب و کارها شده است. نوسانات نرخ ارز و انتظارات کاهشی افراد نسبت به کاهش قیمت‌ها و مشخص نبودن شرایط اقتصادی باعث کاهش در تقاضا شده است.

جدول ۱: شامخ کل اقتصاد - شاخص مدیران خرید (PMI) بهمن ۱۴۰۰

شاخص	آذر ۱۴۰۰	دی ۱۴۰۰	بهمن ۱۴۰۰
شامخ کل اقتصاد	۵۰/۹۷	۴۶/۹۴	۵۱/۵۵
میزان فعالیت‌های کسب و کار	۵۳/۱۳	۴۷/۰۷	۵۵/۷۰
میزان سفارشات جدید مشتریان	۴۸/۰۰	۴۳/۱۴	۴۷/۹۰
سرعت انجام و تحویل سفارش	۵۹/۲۳	۵۲/۴۲	۵۵/۴۲
موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده	۴۶/۴۹	۴۳/۸۱	۴۷/۲۹
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۴۸/۷۴	۴۹/۹۱	۵۱/۰۵
قیمت خرید مواد اولیه یا لوازم خریداری شده	۸۲/۰۱	۷۵/۶۸	۷۳/۶۵
موجودی محصول در انبار یا کارهای معوق	۴۹/۷۲	۵۰/۰۰	۵۱/۷۶
میزان صادرات کالا یا خدمات	۴۷/۷۷	۴۷/۱۴	۴۸/۵۱
قیمت محصولات تولیدشده یا خدمات ارائه شده	۵۵/۳۹	۵۸/۲۵	۵۴/۳۷
مصرف حامل‌های انرژی	۶۷/۸۸	۶۹/۸۳	۵۵/۱۷
میزان فروش کالاها یا خدمات	۵۴/۰۳	۴۷/۶۱	۵۰/۶۶
انتظارات در ارتباط با میزان فعالیت اقتصادی در ماه آینده	۵۶/۰۳	۵۸/۳۷	۶۱/۷۷

نمودار ۱: مقایسه شامخ کل اقتصاد

شاخص مدیران خرید در بخش صنعت

بر اساس داده‌های به دست آمده از بنگاه‌های بخش صنعت، شاخص مدیران خرید صنعت در بهمن ماه عدد ۵۱/۵۰ به دست آمده است. شاخص بخش صنعت، در مقایسه با بهمن سال ۱۳۹۸ (۵۶/۱۴) و ۱۳۹۹ (۵۸/۳۴) بسیار کمتر است. در بهمن ماه در میان مؤلفه‌های اصلی شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان و موجودی مواد اولیه عدد زیر ۵۰ را به ثبت رسانده‌اند. همچنین در صنایع صنایع لاستیک و پلاستیک، پوشاک و چرم، وسایل نقلیه و قطعات وابسته، صنایع غذایی، صنایع کانی غیرفلزی و صنایع فرآورده‌های نفت و گاز، عدد شاخص کل، زیر ۵۰ بوده است. ➤ شاخص مقدار تولید محصولات در بهمن ماه (۵۰/۵۷) تقریباً مشابه دی ماه بوده است و همچنان یکی از کمترین مقادیر خود طی ۵ ماه

اخیر از مرداد ماه را دارد و سطح پایین تقاضای مشتریان دلیل اصلی کاهش تولیدات بخش صنعت است.

➤ شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان در بهمن ماه (۴۸/۸۳) نسبت به ماه قبل افزایش داشته است اما همچنان زیر ۵۰ است. به عقیده فعالان اقتصادی نوسانات نرخ ارز چه افزایش یا کاهش همراه با ناطمینانی نسبت به فضای سیاست بین‌المللی کشور باعث شده تا بسیاری از مشتریان همچنان در سفارشات خود با سردرگمی روبرو باشند.

➤ شاخص موجودی مواد اولیه در بهمن ماه (۴۸/۸۶) نسبت به ماه قبل اندکی بیشتر است اما همچنان بیش از نیمی از فعالان بخش صنعت با کمبود مواد اولیه روبرو هستند. نابسامانی نرخ ارز و کمبود نقدینگی، باعث شده تا اکثر صنایع با کمبود مواد اولیه روبرو باشند.

➤ شاخص میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی (۵۱/۷۵) طی ۶ ماه اخیر به یکی از کمترین مقادیر خود رسیده است. به عقیده فعالان اقتصادی بخش صنعت، یکی از معضلاتی که با آن روبرو هستند، کمبود نیروی انسانی و عدم تمایل نیروی کار به اشتغال در خطوط تولید است.

➤ شاخص موجودی محصول نهایی در انبار (۵۳/۸۰) اندکی نسبت به ماه قبل افزایش داشته و طی ۴ ماه اخیر به بیشترین مقدار خود رسیده، با ادامه روند کاهش تقاضا و کاهش شاخص میزان فروش در نتیجه پیشی گرفتن تولید از عرضه، موجودی کالاها در انبارها افزایش یافته است که افزایش شاخص (۵۹/۸۴) سرعت انجام و تحویل سفارش نیز ناشی از همین موضوع است.

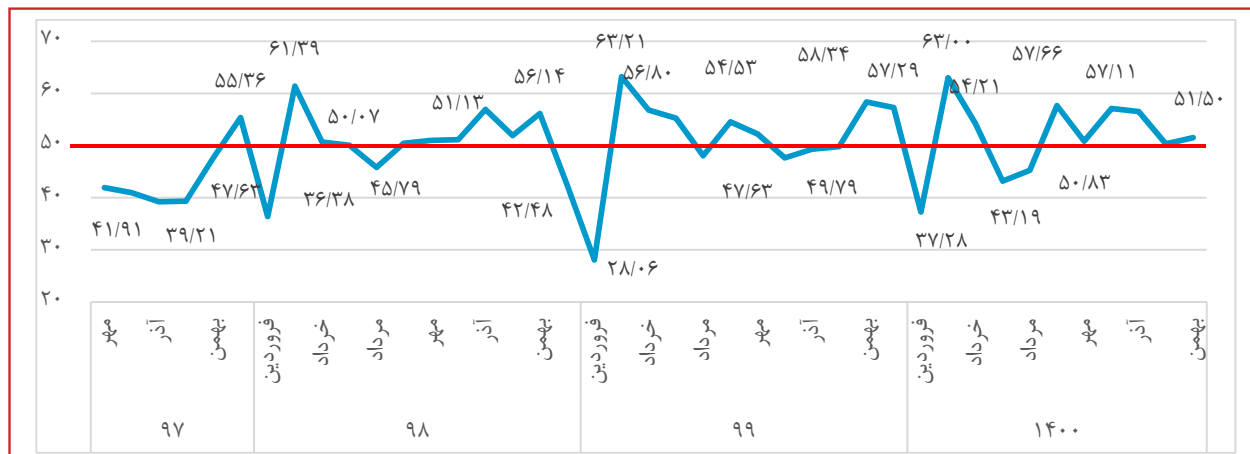
➤ شاخص قیمت فروش محصولات (۴۹/۵۳) برای اولین بار طی ۲۲ ماه گذشته از اردیبهشت ۹۹ کمترین مقدار خود را ثبت کرده، اگرچه همچنان قیمت نهاده‌های تولید با افزایش (البته با شدت کمتر) روبرو هستند، کاهش تقاضا و کمبود نقدینگی باعث شده تا تولیدکنندگان برای داشتن اندک سفارشات قیمت‌های خود را متناسب با هزینه‌ها افزایش ندهند.

➤ شاخص میزان فروش محصولات (۴۶/۴۳) اندکی نسبت به ماه قبل بیشتر شده اما همچنان کاهشی است و به عقیده فعالان اقتصادی کاهش قدرت خرید و تقاضا و شرایط بی‌ثبات قیمت ارز ناشی از تصمیمات سیاسی باعث عدم تصمیم در خرید مشتریان و در نتیجه کاهش فروش شده است.

➤ شاخص انتظارات تولید در ماه آینده (۶۱/۴۱) همچنان خوش‌بینی فعالان اقتصادی به بهبود شرایط را برای اسفندماه به خصوص در روزهای پایانی سال را نشان می‌دهد. تقریباً فعالان اقتصادی در همه رشته‌های فعالیت‌ها به جز چوب، کاغذ و مبلمان و لاستیک و پلاستیک و پوشاک و چرم انتظارات مثبت برای ماه آینده دارند.

به طور کلی در بهمن‌ماه، همچنان اکثر صنایع کاهش سفارشات را داشتند و به دلیل انتظار برای مشخص شدن نتایج مذاکرات، فعالان اقتصادی با رکود تقاضا روبرو هستند. نوسانات مداوم نرخ ارز چه افزایش یا کاهش آن به شدت کسب و کارها را مختل کرده و در فعالیت‌ها و برنامه‌ریزی آن‌ها تأثیر منفی دارد و در بهمن ماه نیز همچنان اکثر صنایع با کمبود مواد اولیه و رکود روبرو بودند.

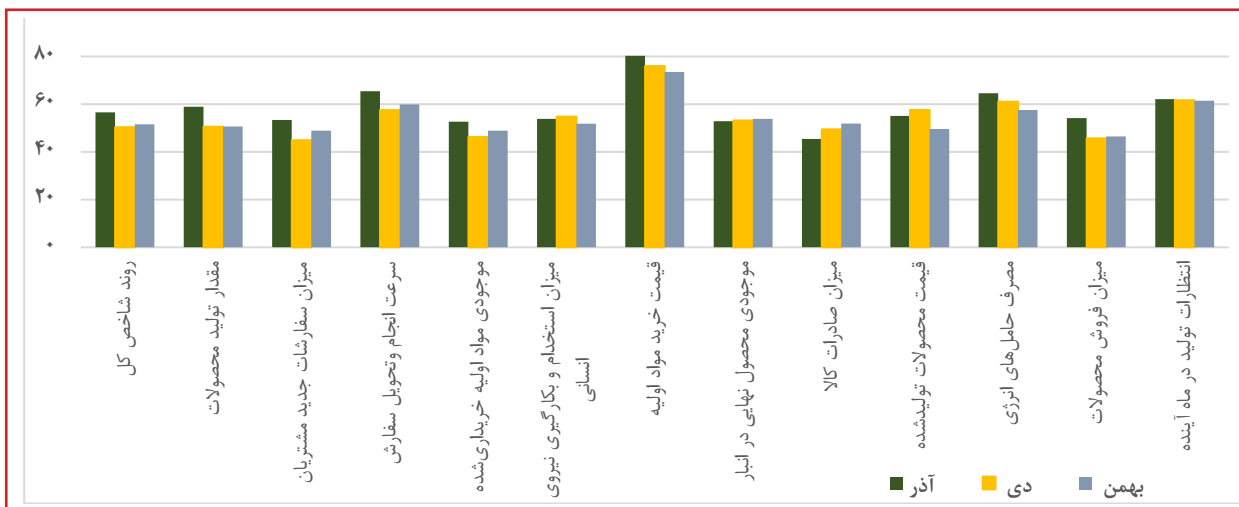
نمودار ۲: مقایسه روند شاخص بخش صنعت

جدول ۲: شاخص صنعت - شاخص مدیران خرید (PMI) بهمن ۱۴۰۰

شاخص	آذر ۱۴۰۰	دی ۱۴۰۰	بهمن ۱۴۰۰
شاخص کل صنعت	۵۶/۵۳	۵۰/۳۱	۵۱/۵۰
مقدار تولید محصولات	۵۸/۸۴	۵۰/۵۴	۵۰/۵۷
میزان سفارشات جدید مشتریان	۵۳/۳۳	۴۴/۹۰	۴۸/۸۳
سرعت انجام و تحویل سفارش	۶۵/۳۸	۵۷/۵۰	۵۹/۸۴
موجودی مواد اولیه خریداری شده	۵۲/۶۰	۴۶/۲۱	۴۸/۸۶
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۵۳/۷۸	۵۴/۷۹	۵۱/۷۵
قیمت خرید مواد اولیه	۸۰/۲۵	۷۵/۹۱	۷۳/۴۸
موجودی محصول نهایی در انبار	۵۲/۸۲	۵۳/۱۴	۵۳/۸۰
میزان صادرات کالا	۴۵/۳۷	۴۹/۴۳	۵۱/۸۶
قیمت محصولات تولیدشده	۵۵/۰۲	۵۷/۵۵	۴۹/۵۳
مصرف حامل‌های انرژی	۶۴/۵۱	۶۰/۹۹	۵۷/۵۳
میزان فروش محصولات	۵۴/۱۲	۴۵/۶۳	۴۶/۴۳
انتظارات تولید در ماه آینده	۶۲/۵۷	۶۲/۰۵	۶۱/۴۱

نمودار ۳: مقایسه شاخص‌های بخش صنعت در سه ماه منتهی به بهمن ۱۴۰۰

برخی از مشکلات اصلی از دید فعالان اقتصادی در بهمن ماه ۱۴۰۰:

- در بخش صنایع وابسته به محصولات پتروشیمی با افزایش قیمت مواد اولیه و کاهش عرضه آن از سوی پتروشیمی‌ها روبرو هستند در نتیجه بسیاری از واحدها و خطوط تولید در صنایع وابسته تعطیل شده‌اند.
- هزینه نقل و انتقالات بانکی و پرداخت ارزی به دلیل عدم استفاده از سیستم بانکی بین‌المللی برای تولیدکنندگان بسیار بالا و زمانبر است و در بسیاری از موارد با از دست دادن پول روبرو می‌شوند. (لاستیک و پلاستیک)
- قطعه‌سازان با تقاضای کم و کاهش تولید روبرو بودند دلیل احتمالی عمده آن، استفاده خودروسازان از قطعات خودروهای فرسوده در تولیدات است. (صنایع نقلیه و قطعات وابسته)

- بسیاری از بنگاه‌ها در برخی از استان‌ها همچنان با مشکل قطعی گاز روبرو هستند و افزایش نامتعارف قیمت حامل‌های انرژی هزینه تولید را بسیار بالا برده‌است. (صنایع کانی غیرفلزی، صنایع شیمیایی)

- افزایش قیمت مواد اولیه و قیمت‌گذاری دستوری وزارت صمت از لحاظ هزینه مالی و زمانی زیادی را به بنگاه‌ها تحمیل می‌کند. (صنایع شیمیایی، صنایع کانی غیرفلزی)

- برخی از شرکت‌ها با کاهش شدید نیروی کار و استخدام نیروی انسانی مواجه هستند. به دلایلی مانند عدم کفایت حقوق برای زندگی و توسعه مشاغل آنلاین بعضاً افراد به دلیل کسب درآمد بالاتر به کار در کارگاه‌های تولیدی تمایلی ندارند. (صنایع فلزی، صنایع ماشین‌سازی و لوازم خانگی)

- عدم ارائه بموقع نهاده‌های دامی توسط سازمان‌های متولی و کمبود مواد موردنیاز برای تغذیه دام و طیور (کشاورزی)

- افزایش شدید قیمت آلومینیوم در سطح جهانی با توجه به کمبود نقدینگی باعث شده تا امکان خرید برای تولیدکنندگان مقدور نباشد و بر فعالیت شرکت‌های فعال در حوزه صنایع فلزی تأثیر منفی گذاشته‌است. (صنایع فلزی)

- به دلیل نوسان قیمت دلار به ویژه نوسانات کاهشی، بسیاری از کارگاه‌ها که حواله خرید مواد اولیه با دلار ۲۸۰۰۰ تومانی داشتند، متضرر شده و با توجه به این‌که خریداران با انتظارات کاهش قیمت دلار، انتظار کاهش در قیمت خرید را دارند، این موضوع تقاضا را هم تحت تأثیر قرار داده‌است. (صنایع لاستیک و پلاستیک)

- بسیاری از شرکت‌های خدماتی به دلیل کاهش تقاضای مشتریان با کاهش فعالیت روبرو هستند.

جدول ۳: وضعیت شاخص‌های صنایع منتخب از نگاه طرح شاخص مدیران خرید بهمن ۱۴۰۰

شاخص	صنایع لاستیک و پلاستیک	صنایع فراورده‌های نفت و گاز	صنایع نساجی	ماشین‌سازی و لوازم خانگی	صنایع کانی غیر فلزی	صنایع فلزی	صنایع غذایی	صنایع شیمیایی	چوب، کاغذ و مبلمان	وسایل نقلیه و قطعات وابسته	پوشاک و چرم	سایر صنایع
شامخ گروه	۴۰/۰	۴۷/۶	۶۲/۵	۵۶/۳	۴۵/۳	۵۳/۹	۴۸/۳	۵۴/۰	۵۰/۰	۴۸/۰	۴۴/۴	۷۱/۵
مقدار تولید محصولات	۴۱/۷	۵۰/۰	۶۸/۸	۵۸/۷	۵۶/۳	۵۰/۰	۴۵/۰	۵۱/۰	۴۶/۹	۳۸/۹	۳۷/۵	۸۰/۰
میزان سفارشات جدید	۴۱/۷	۴۱/۷	۶۲/۵	۵۰/۰	۲۵/۰	۵۳/۷	۴۶/۷	۵۳/۸	۴۶/۹	۵۱/۹	۵۰/۰	۸۰/۰
سرعت انجام و تحویل سفارش	۲۵/۰	۵۸/۳	۶۸/۸	۶۷/۴	۶۲/۵	۶۳/۰	۵۸/۳	۶۳/۵	۵۲/۱	۵۳/۷	۵۰/۰	۷۰/۰
موجودی مواد اولیه	۵۰/۰	۴۴/۴	۵۰/۰	۴۷/۸	۴۳/۸	۵۰/۹	۴۶/۷	۵۱/۹	۵۶/۳	۵۰/۰	۲۵/۰	۵۰/۰
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۴۱/۷	۴۷/۲	۵۶/۳	۵۸/۷	۵۰/۰	۵۳/۷	۴۸/۳	۵۱/۹	۵۳/۱	۴۸/۱	۵۰/۰	۶۰/۰
قیمت خرید مواد اولیه	۹۱/۷	۹۱/۷	۶۲/۵	۷۳/۹	۸۱/۳	۶۶/۷	۸۵/۰	۷۰/۲	۶۲/۵	۶۶/۷	۶۸/۸	۷۰/۰
موجودی محصول (انبار)	۳۳/۳	۵۵/۶	۵۶/۳	۴۷/۸	۶۸/۸	۵۶/۵	۴۸/۳	۵۱/۹	۵۳/۱	۵۱/۹	۵۶/۳	۷۰/۰
میزان صادرات کالا	۵۸/۳	۳۶/۱	۵۶/۳	۵۲/۲	۴۳/۸	۵۳/۷	۵۱/۷	۵۱/۹	۵۹/۴	۵۰/۰	۵۰/۰	۵۰/۰
قیمت محصولات تولیدشده	۵۰/۰	۶۶/۷	۴۳/۸	۵۴/۳	۶۲/۵	۴۷/۲	۴۵/۰	۵۱/۹	۳۴/۴	۴۸/۱	۴۳/۸	۷۰/۰
مصرف حامل‌های انرژی	۷۵/۰	۵۸/۳	۵۶/۳	۶۷/۴	۵۰/۰	۵۶/۵	۵۶/۷	۶۰/۶	۵۰/۰	۴۴/۴	۵۶/۳	۹۰/۰
میزان فروش محصولات	۴۱/۷	۵۲/۸	۵۶/۳	۵۲/۲	۱۸/۸	۵۰/۰	۴۳/۳	۵۳/۸	۴۳/۸	۴۸/۱	۴۳/۸	۸۰/۰
انتظارات تولید در ماه آینده	۴۱/۷	۵۰/۰	۵۶/۳	۷۸/۳	۷۵/۰	۶۲/۰	۶۶/۷	۶۰/۶	۳۴/۴	۶۱/۱	۴۳/۸	۷۰/۰

معرفی طرح شامخ (شاخص مدیران خرید)

از میان شاخص‌های متنوع و گوناگون اقتصادی که توسط کشورها و سازمان‌های بین‌المللی انتشار می‌یابند، شاخص اقتصادی است که مورد پذیرش اکثر کشورهای توسعه‌یافته قرار دارد. در حال حاضر شاخص شامخ برای حدود ۲۹۰۰۰ بنگاه بخش خصوصی در بیش از ۴۰ کشور دنیا محاسبه و منتشر می‌شود. این شاخص که بر اساس پایش پرسشنامه‌ای به دست می‌آید، بینش آنی و تصویر سریعی از شرایط اقتصاد کلان به‌ویژه وضعیت رونق و رکود در بخش‌های صنعت و خدمات ارائه می‌دهد. ویژگی‌های این شاخص عبارتند از:

- ✓ داده‌های شامخ به صورت ماهانه در روزهای ابتدایی ماه و پیش از انتشار داده‌های رسمی منتشر می‌شود.
- ✓ شامخ، امکان مقایسه مستقیم بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه از طریق تولید داده‌های استاندارد شده را فراهم می‌سازد.
- ✓ داده‌ها در شامخ بر اساس مستندات واقعی کسب و کارها و نه بر اساس نظرات شخصی و حدس مدیران جمع‌آوری می‌شوند.
- ✓ به صورت مستمر و دقیق توسط بازارهای مالی، بانک‌های مرکزی، مراکز تصمیم‌گیری اقتصادی و رسانه‌ها در جهان پیگیری می‌شود.

در طرح شامخ، از پاسخ‌دهندگان خواسته می‌شود به ۱۲ پرسش مطرح‌شده در قالب سه معیار وضعیت نسبت به ماه پیش (بهتر شده، بدتر شده و یا تغییری نکرده است)، پاسخ دهند. در صورت انتخاب گزینه بیشتر از ماه قبل: عدد ۱، گزینه بدون تغییر: عدد ۵/۰ و گزینه کمتر از ماه قبل: عدد صفر برای آن پرسش ثبت می‌شود. مجموع حاصل ضرب درصد پاسخگویان به هریک از گزینه‌ها در عدد همان گزینه، مبین عدد شامخ در آن پرسش است. در نهایت معیار سنجش این شاخص عددی بین ۰ تا ۱۰۰ است. عدد ۰ و ۱۰۰ به ترتیب به معنای آن است که ۱۰۰ درصد پاسخگویان گزینه "بدتر شده است" و "بهتر شده است" را انتخاب نموده‌اند، عدد ۵۰ نشان‌دهنده عدم تغییر وضعیت نسبت به ماه قبل، بالای ۵۰ نشانه بهبود وضعیت نسبت به ماه قبل و زیر ۵۰ به معنای بدتر شدن وضعیت نسبت به ماه قبل است. بر این اساس، چنانچه عدد محاسبه‌شده زیر ۵۰ باشد، اما از عدد محاسبه‌شده ماه قبل بیشتر باشد، نشان می‌دهد که سرعت بدتر شدن وضعیت، کاهش یافته است. در مقابل، چنانچه عدد محاسبه‌شده بالای ۵۰ باشد اما از عدد ماه قبل کمتر باشد، نشان می‌دهد که سرعت بهبود وضعیت در مقایسه با ماه قبل، کاهش یافته است.

برای طراحی پرسشنامه و وزن‌دهی به ۵ پرسش اصلی در محاسبه عدد شامخ در اتاق ایران، از رویکردهای بین‌المللی با کمی تعدیل به صورت زیر استفاده شده است:

۱. مقدار تولید محصولات (پرسش اصلی با ضریب ۰.۲۵)
۲. میزان سفارشات جدید (پرسش اصلی با ضریب ۰.۳۰)
۳. سرعت انجام و تحویل سفارش (پرسش اصلی با ضریب ۰.۱۵)
۴. موجودی مواد اولیه (پرسش اصلی با ضریب ۰.۱۰)
۵. میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی (پرسش اصلی با ضریب ۰.۲۰)
۶. قیمت خرید مواد اولیه
۷. موجودی محصول نهایی در انبار
۸. میزان صادرات کالا
۹. قیمت محصولات تولیدشده
۱۰. مصرف حامل‌های انرژی
۱۱. میزان فروش محصولات
۱۲. انتظارات تولید در ماه آینده

شامخ در برخی از کشورها در ژانویه و فوریه ۲۰۲۲

شامخ کل

شامخ صنعت

